

Cvičení 2: Spotřební funkce

A. Příklady k procvičení

- 1) **Keynesiánská spotřební funkce.** Dvousektorovou ekonomiku lze charakterizovat následovně:

Autonomní spotřeba	50 mld.
Investice	470 mld.
Mezní sklon ke spotřebě	0,6

- Zapište a zakreslete spotřební funkci a funkci úspor
- Určete výši důchodu, od jehož výše bude docházet k tvorbě úspor.
- Předpokládejme, že mezní sklon ke spotřebě vzroste na 0,8. Co se stane s funkcí úspor a funkcí spotřeby.
- Vypočítejte průměrný sklon ke spotřebě a úsporám při důchodu 200 s 400 a průměrný sklon k úsporám. Jak se vyvíjí?

- 2) Třísektorová ekonomika je charakterizována následujícími údaji:

Autonomní spotřeba	116 mld.
Investice	600 mld.
Mezní sklon ke spotřebě	0,6
Vládní výdaje	200 mld.
Transfery	110 mld.
Důchodová daň	0,4
Autonomní daně	50 mld.

- Zapište funkci disponibilního důchodu, zapište funkci spotřeby a úspor
- Zakreslete funkci spotřeby a úspor v závislosti na disponibilním důchodu
- Určete výši disponibilního důchodu, při jehož výši jsou úspory nulové.
- Zakreslete funkci spotřeby a úspor v závislosti na celkovém důchodu
- Určete výši důchodu, kdy je veškerý důchod vydán na spotřebu.
- Předpokládejme, že došlo k růstu sazby důchodové daně. Jak to ovlivní výši spotřeby a spotřební funkci?
- Předpokládejme, že transferové platby vzrostly o 10, jak to ovlivní výši spotřeby a spotřební funkci?

- 2) **Fischerův model mezičasové volby.** Disponibilní důchod pana Opatrného je ročně v průměru 200 000 Kč. Reální úroková míra v zemi je 2%. Pan Opatrný při této úrokové míře 50 000 Kč ročně uspoří.

- Naznačte pomocí indiferentní analýzy rovnováhu pana Opatrného. Vyznačte výši jeho úspor
- Předpokládejme, že reálná úroková míra vzrostla na 5%. Jak se pan Opatrný zachová? Vyznačte novou rovnováhu v grafu. Jak se změní jeho spotřeba a jak úspory? Na čem to závisí?

c) Předpokládejme, že disponibilní důchod pana Opatrného se trvale zdvojnásobí. Jaký dopad to bude mít na jeho optimum?

d) Jak by se změnila situace, kdyby pan Opatrný dostal v letošním roce mimořádné prémie a jeho důchod dosáhl 300 000? Změnila by se situace? Jakou teorii použijete k vysvětlení změny?

3) **Překážky získávání úvěrů.** Předpokládejme, že Jirka je student. Jeho současné roční příjmy dosahují 50 000 Kč. Očekává, že budoucí příjem dosáhne 250 000 ročně. Rád by si tedy 100 tisíc půjčil.

Možnosti získat ve věku, kdy člověk disponuje nízkým příjmem jsou v zemi velmi omezené.

a) Zakreslete, jak bude situace Jirky vypadat v modelu mezičasové volby.

b) Co se stane, pokud poklesne úroková míra?

4) **Hypotéza životního cyklu.** Úspory pana Komárka dosahují výše 500 000 a jeho očekávaný životní příjem do dosažení důchodového věku činí 10 000 000. Pan Komárek má nyní 25 let.

Po dosažení důchodového věku bude pobírat starobní důchod ve výši 120 000 Kč ročně. Důchodový věk je 65 let. Očekávaná délka života 75 let.

a) Určete výši jeho spotřeby v souladu s teorií životního cyklu?

b) V současné době bude pan Komárek v souladu s teorií věřitelem nebo dlužníkem?

c) Předpokládejme, že došlo k trvalému růstu příjmů pana Komárka o 20%. Jak to ovlivní výši jeho spotřeby?

d) Jak by výši jeho spotřeby ovlivnilo neočekávané dědictví?

e) Jak ovlivní model fakt, že pan Komárek nebude v důchodovém věku pobírat starobní důchod.

f) Chovají se lidé skutečně v souladu s touto teorií? Pokud ne, čím byste to vysvětlili?

5) **Hypotéza permanentního důchodu.** Předpokládejme, že čistý příjem pana Koníčka je 200 000 ročně a tento důchod vnímá, jako relativně stálý. Jeho průměrný sklon ke spotřebě činí 0,6.

a) Zakreslete dlouhodobou spotřební funkci pana Koníčka vyznačte úroveň jeho spotřeby

b) Zakreslete, jak rozhodování o spotřebě pana Koníčka ovlivní jednorázová prémie ve výši 100 000 Kč?

c) Pan Koníček byl neočekávaně povýšen. Jeho důchod vzrostl na dvojnásobek. Jak to ovlivní jeho spotřebu? Vyznačte, změnu do grafu.

d) Jak se liší Friedmanova hypotéza permanentního důchodu od Hallovy teorie „random walk“ (nejisté chůze).

Otázky k zodpovězení

- Co se v případě platnosti keynesiánské spotřební funkce s růstem důchodu děje s průměrným sklonem ke spotřebě a k úsporám?

- Jaká vysvětlení byste našli pro fakt, že v některých zemích je míra úspor vyšší než v jiných.
- Jak byste vysvětlili pokles míry úspor v postkomunistických zemích

C. Doplňte

- V keynesiánské spotřební funkci je výše spotřeby závislá na .....
- S růstem mezního sklonku k úsporám se křivka spotřeby (keynesiánská spotřební funkce) .....
- Z Fischerova modelu mezičasové volby plyne, že výše spotřeby je závislá na .....
- Výše spotřeby v zemi je závislá na .....